

ČESKOBRATRSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ

základní dokument podle zákona č. 3/2002 Sb.

1. Název církve:

Českobratrská církev evangelická

2. Poslání církve a základní články její víry:

Českobratrská církev evangelická, stručně zvaná Evangelická církev, vyznává víru v Boha Otce, Syna a Ducha svatého, která ji spojuje s křesťany všech vyznání a všech dob.

Vyjadřuje svou naději, že spolu s ostatními křesťany má účast na jedné obecné Kristově církvi, díle Ducha svatého.

Evangelická církev se hlásí do společenství reformačních církví obnovených a stále se obnovujících Božím slovem. Navazuje na tradice České reformace, na hnutí husitské, církev podobojí i Jednotu bratrskou, na církve evangelické augsburského i helvetského vyznání, povolené v našich zemích tolerančním patentem v roce 1781 a sloučené svobodným rozhodnutím zástupců všech sborů na generálním sněmu r. 1918 v církev jedinou, která přijala jméno Českobratrská církev evangelická.

V poslušnosti a svobodě víry se učí ze starokřesťanských vyznání víry Apoštolského, Nicejsko-cařihradského a tzv. Athanasiova, i z konfesí reformačních, čtyř článků pražských, vyznání Jednoty českých bratří podle vydání J. A. Komenského z r. 1662, Českého vyznání, vyznání Augsburgského a Druhého vyznání helvetského.

Svou touhu po obnovení viditelné jednoty Kristovy církve vyjadřuje v přímělných modlitbách a v účasti na ekumenických snahách. Přihlíží k výsledkům ekumenických rozhovorů, zvláště k dokumentu Komise pro víru a řád o křtu, večeři Páně a ordinaci a k Leuenberské konkordii, pod kterou připojila svůj podpis.

Za jediné pravidlo víry a života uznává Boží slovo dosvědčené v Písmech Starého a Nového zákona, jejichž středem je Boží zjevení v Ježíši Kristu. Je přesvědčena, že posláním církve a jejích údů jest oslavovat Boha slovem i celým životem, zejména zvěstovat evangelium o spasení v Ježíši Kristu každé generaci a všem bez rozdílu, vysluhovat svátosti podle Kristova ustanovení, společnou práci horlivě usilovat o vždy plnější poznávání pravdy Boží, tvořit obecnství víry, lásky a naděje ve vzájemné službě a pomoci i v řádu a kázni podle Písem a přijímat odpovědnost za věci veřejné.

V odpovědnosti za celé stvoření slouží dílu Božího království, jehož plnost s nadějí vyhlíží.

Evangelická církev přijímá zásadu všeobecného kněžství lidu Kristova, podle níž je poslání církve svěřeno všem pokřtěným a uskutečňuje se podle různých obdarování, jež společenství církve rozpoznává. Podle této zásady pověřuje ke konkrétním službám.

Evangelická církev se spravuje podle zásad presbyterně synodních.

3. Sídlo církve:

Jungmannova 22/9, 110 00 Praha 1

4. Statutární orgán církve, způsob jeho jednání a jeho ustavování a odvolávání, délka funkčního období jeho členů:

Nejvyšším správním orgánem Českobratrské církve evangelické je šestičlenná synodní rada. V jejím čele stojí synodní senior a synodní kurátor, kteří tvoří statutární orgán církve, tj. společně podepisují listiny a zastupují církev navenek. Název statutárního orgánu je představitelé povšechného sboru Českobratrské církve evangelické.

Synodní rada může pověřit jiného svého člena, aby v rámci její působnosti jednal ve vymezeném případě jménem církve. Své oprávnění jednat prokáže pověřený člen synodní rady třetí osobě písemným pověřením, které bude obsahovat rozsah jeho oprávnění, podpisy synodního seniora a synodního kurátora, příp. jejich zástupců, a bude opatřeno razítkem církve.

Po dobu nepřítomnosti synodního seniora nebo synodního kurátora pověří synodní rada jejich zastupováním některého z jejich náměstků. Pověřením musí mít písemnou formu, musí obsahovat dobu, na niž je udělováno, podpisy dvou členů synodní rady a musí být opatřeno razítkem církve.

Členy synodní rady volí na šestileté funkční období synod, a to z farářů synodního seniora, jeho prvního náměstka, druhého náměstka a tři náhradníky. Ze starších (presbyterů) volí synodního kurátora, jeho prvního náměstka, druhého náměstka a tři náhradníky. Členové synodní rady jsou ze své funkce neodvolatelní. Své funkce však pozbývají, přestanou-li být faráři v činné službě nebo pozbydou-li funkce staršího. Člena synodní rady může za porušení kázně úřadu zbavit oblastní pastýřská rada, proti jejímuž rozhodnutí se lze odvolat k církevní pastýřské radě. V případech, kdy ohledně viny církevní pastýřská rada rozhodla jinak než oblastní pastýřská rada, může člen synodní rady požádat o přezkoumání rozhodnutí církevní pastýřské rady odvolací komisi synodu, jejíž rozhodnutí je konečné.

5. Organizační struktura církve, včetně výčtu všech typů právnických osob, které budou navrhovány k evidenci podle § 15a odst. 1 zákona č. 3/2002 Sb., způsob jejich zřizování a rušení, včetně případného uvedení právního nástupce při jejich zániku, označení jejich statutárních orgánů, způsob jejich ustavování a odvolávání, délka funkčního období členů statutárních orgánů:

Církev je zřízena a spravuje se podle zásad presbyterně-synodních ve třech stupních:

- a) základní jednotkou je farní sbor (stručně sbor),
- b) širší jednotkou je seniorátní sbor (stručně seniorát),
- c) nejširší jednotkou je povšechný sbor, celá církev.

Církevní sbory všech tří stupňů mají právní osobnost. Každý sbor hospodaří samostatně, neručí za závazky jiných sborů a ostatní sbory neručí za jeho závazky. Farní sbory a senioráty jsou navrhovány statutárním orgánem církve Ministerstvu kultury k evidenci do Rejstříku evidovaných právnických osob podle zákona č. 3/2002 Sb.

Farní sbory a senioráty zřizuje, slučuje nebo ruší synod. V případě sloučení nebo rušení farních sborů nebo seniorátů určí právního nástupce synod.

Správním orgánem farního sboru je staršovstvo, které sestává z členů volených sborovým shromážděním na dobu 6 let a z farářů či jáhnů farního sboru. V čele staršovstva stojí farář nebo administrátor a kurátor sboru, kteří tvoří statutární orgán farního sboru. Název statutárního orgánu je představitelé farního sboru Českobratrské církve evangelické. Faráře volí sborové shromáždění, a to na dobu určitou, maximálně na 10 let. Není-li místo faráře obsazeno, nebo je-li kazatelské místo ve sboru obsazeno pouze jáhnem, nikoli farářem, nebo nemůže-li farář vykonávat svůj úřad po dobu delší než tři měsíce, ustanoví senior administrátora sboru z řad farářů seniorátu. Administrátorovi přísluší všechna práva a povinnosti faráře sboru včetně oprávnění zastupovat spolu s kurátorem sbor navenek. Kurátora volí ze svých členů staršovstvo farního sboru, jeho funkční období je šestileté.

Správním orgánem seniorátu je seniorátní výbor, který volí seniorátní konvent. V čele seniorátního výboru stojí senior a seniorátní kurátor, kteří tvoří statutární orgán seniorátu. Název statutárního orgánu je představitelé seniorátu Českobratrské církve evangelické. Seniora a seniorátního kurátora volí spolu s dalšími členy seniorátního výboru na dobu 6 let konvent daného seniorátu.

Výše uvedení představitelé farních sborů a seniorátů i členové staršovstev a seniorátních výborů jsou ze svých funkcí neodvolatelní. Člen seniorátního výboru pozbyde své funkce, skončí-li jeho povolání jakožto faráře v některém ze sborů seniorátu nebo pozbyde-li funkce staršího. Člena staršovstva či seniorátního výboru může za porušení kázně úřadu zbavit oblastní pastýřská rada, proti jejímuž rozhodnutí se lze odvolat k církevní pastýřské radě. V případech, kdy ohledně viny církevní pastýřská rada rozhodla jinak než oblastní pastýřská rada, může člen staršovstva nebo seniorátního výboru požádat o přezkoumání rozhodnutí církevní pastýřské rady odvolací komisi synodu, jejíž rozhodnutí je konečné.

Je-li činnost staršovstva nebo seniorátního výboru zastavena z důvodu nezpůsobilosti k usnášení nebo trvalého zanedbávání jeho povinností nebo je-li správní orgán rozpuštěn, přejímá jeho pravomoc správní komise, kterou ze starších a farářů jmenuje nadřízený správní orgán. Správní komise vykonává všechna práva a povinnosti správního orgánu místo něhož je jmenována. Předseda a místopředseda správní komise přebírají pravomoc představitelů sboru.

Vedle církevních sborů církev k evidenci podle § 15a odst. 1 zákona č. 3/2002 Sb. navrhuje též zvláštní zařízení církevní služby určená zejména k účelům vzájemné dobrovolné podpory sborů, výchovy a vzdělávání, křesťanské a sociální služby, pastorační služby ve zdravotnických zařízeních, duchovní služby v armádě, ve věznicích apod. Zařízení

s právní osobností hospodaří samostatně a neručí za závazky jiných zařízení či sborů a ostatní zařízení či sbory neručí za jejich závazky.

V současnosti jde o Diakonii Českobratrské církve evangelické a její střediska, jejíž zřizovatelem je synod, který má oprávnění ji zrušit a určit jejího právního nástupce.

Statutárním orgánem Diakonie Českobratrské církve evangelické je správní rada, která má šest členů. Funkční období správní rady Diakonie ČCE je šestileté. Členy správní rady Diakonie ČCE jmenuje a odvolává synodní rada. Statutárním orgánem středisek Diakonie ČCE jsou správní rady, které mají tři až pět členů (konkrétní počet členů určují statuty jednotlivých středisek). Funkční období správních rad středisek je šestileté. Členy správních rad středisek jmenuje a odvolává správní rada Diakonie ČCE.

Diakonie ČCE rozhodnutím dozorcí rady Diakonie ČCE na základě předběžného souhlasu synodu zřizuje a ruší jednotlivá střediska Diakonie ČCE.

Správní rada Diakonie ČCE je oprávněna předkládat Ministerstvu kultury návrhy na evidenci středisek Diakonie ČCE v Rejstříku evidovaných právnických osob podle zákona č. 3/2002 Sb. a návrhy změn v této evidenci včetně návrhů na zrušení evidence středisek Diakonie ČCE.

6. Způsob ustavování a odvolávání duchovních a seznam v církvi používaných označení duchovních:

Duchovními církve jsou kazatelé (faráři, jáhnové, kaplani a výpomocní kazatelé), vikáři, jáhenští praktikanti a pastorační pracovníci.

Církev pověřuje ordinací některé své členy, muže i ženy, aby se s využitím svých obdarování a s podporou celého společenství soustředěně věnovali službě kázání Božího slova a Kristových svátostí. Ordinance se uděluje ke službě kazatelů, jimiž jsou faráři, jáhnové, kaplani a výpomocní kazatelé.

Ordinaci musí předcházet odborná příprava, úspěšné složení předepsaných zkoušek, povolání ke konkrétní službě slova a svátostí v církvi a vyjádření souhlasu s učením a vnitřními předpisy církve stvrzené vlastnoručním podpisem.

Duchovní jsou povinni zachovávat mlčenlivost o věcech, které jim byly důvěrně svěřeny.

Faráři a jáhny jsou členové církve, kteří získali odborné bohoslovecké vzdělání, prošli povinnou přípravou, zavázali se reversem, že budou věrně konat svou službu, získali osvědčení o způsobilosti k ordinované službě faráře nebo jáhna v církvi, byli řádně zvoleni v některém církevním sboru, byli ordinováni a vykonávají ordinovanou službu dlouhodobě a soustavně jako své povolání.

Kaplany jsou dosavadní faráři nebo jáhnové, kteří splňují specifické podmínky pro určitou službu v jiných institucích (věznicích, armádě, nemocnicích atp.), byli synodní radou do takové služby vysláni a vykonávají tuto službu dlouhodobě a soustavně jako své povolání.

Kaplaný jsou také členové církve, kteří získali odborné bohoslovecké vzdělání, prošli povinnou přípravou, zavázali se reversem, že budou věrně konat svou službu, získali osvědčení o způsobilosti k ordinované službě faráře nebo jáhna, splňují specifické podmínky pro určitou službu v jiných institucích, byli do takové služby vysláni synodem, byli ordinováni a vykonávají tuto službu dlouhodobě a soustavně jako své povolání. Kaplani nejsou zaměstnanci církve, nýbrž jsou zaměstnanci instituce, v níž působí.

Výpomocnými kazateli jsou bývalí faráři, jáhnové nebo kaplani, kteří přestali vykonávat ordinovanou službu dlouhodobě a soustavně jako své povolání, byla jim zachována způsobilost k ordinované službě v církvi a mohou být jednorázově zváni k jejímu vykonání. Výpomocnými kazateli jsou také členové církve, kteří získali odborné bohoslovecké vzdělání nebo absolvovali příslušný přípravný kurs, získali osvědčení o způsobilosti k ordinované službě výpomocného kazatele, byli shromážděním sboru, jehož členy jsou, řádně povoláni ke službě výpomocného kazatele a byli ordinováni. Výpomocní kazatelé nejsou zaměstnanci církve.

Osvědčení o způsobilosti k ordinované službě v církvi uděluje synodní rada, která také rozhoduje o jeho zachování či ztrátě. O ztrátě způsobilosti k ordinované službě může rozhodnout také pastýřská rada.

Absolventi odborného bohosloveckého vzdělání se povinně připravují na službu faráře ve vikariátu nebo na službu jáhna v jáhenské praxi. Vikariát nebo jáhenská praxe jsou ukončeny rozhodnutím o odborné způsobilosti faráře nebo jáhna k ordinované službě v církvi.

Všichni kazatelé vykonávají svůj úřad jménem a z pověření celé církve.

Povinnosti faráře nebo jáhna jsou určeny povolací listinou sboru, který jej zvolil. Farář nebo jáhen zvolený v některém sboru je zaměstnancem církve, tj. povšechného sboru,

Farář nebo jáhen povolaný na místo ve farním sboru je volen sborovým shromážděním na návrh staršovstva po schválení seniorátním výborem a synodní radou. Faráři nebo jáhnové povolání na místo v seniorátu jsou voleni konventem na návrh seniorátního výboru po schválení synodní radou. Faráři nebo jáhnové povolání na místo v povšechném sboru jsou voleni synodem na návrh synodní rady. Za mimořádných okolností faráře nebo jáhna jmenuje do úřadu synodní rada. Faráře nebo jáhny povolané na místo v seniorátu nebo povšechném sboru může v naléhavém případě na takové místo dočasně povolat seniorátní výbor, resp. synodní rada na dobu do nejbližšího zasedání konventu, resp. synodu.

Faráři nebo jáhnovi může být synodní radou dána výpověď ze zaměstnaneckého poměru v církvi z důvodů uvedených ve vnitřních předpisech církve.

K duchovenské službě v církvi jsou dále vedle kazatelů (tj. farářů, jáhnů, kaplanů a výpomocných kazatelů) pověřováni pastorační pracovníci, tj. zaměstnanci církve pověřeni k duchovenské činnosti spočívající v organizaci a provádění křesťansky zaměřené sociální a pastorační péče a služby, ve vykonávání pomocných činností v rámci církevního sboru pod

vedením faráře a ve vykonávání pomocných činností v nemocnicích, věznicích a dalších zařízeních pod vedením faráře. Pastorační pracovníky ustanovuje a odvolává synodní rada.

7. Způsob schvalování změn základního dokumentu:

Tento základní dokument je pouhým výčtem ustanovení vnitřních předpisů církve a není jejich součástí. Změny základního dokumentu církve registrovaného podle § 10 zákona č. 3/2002 Sb. schvaluje synodní rada.

8. Začlenění církve do struktur církve mimo území České republiky:

Českobratrská církev evangelická působí pouze v rámci České republiky.

Českobratrská církev evangelická je členskou církví těchto mezinárodních svazů:

- a) Světové rady církví,
- b) Světového společenství reformovaných církví,
- c) Světového luterského svazu,
- d) Společenství evangelických církví v Evropě,
- e) Konference evropských církví.

9. Zásady hospodaření církve, zejména způsob získávání finančních prostředků, včetně rozsahu oprávnění osob, orgánů a jiných institucí církve k nakládání s majetkem, předmět podnikání a jiné výdělečné činnosti:

Každý sbor hospodář samostatně podle rozpočtů. Dbá přitom hospodárnosti, obecně platných právních předpisů, ustanovení vnitřních předpisů církve a pokynů nadřazených správních orgánů a shromáždění. Rozpočet farního sboru schvaluje sborové shromáždění příslušného sboru, rozpočet seniorátního sboru schvaluje příslušný konvent a rozpočet povšechného sboru schvaluje synod. Rozsah oprávnění orgánů církve k nakládání s majetkem stanoví vnitřní předpisy církve.

Hlavním zdrojem příjmů církve jsou dary jejích členů (salár, sbírky při shromáždění, účelové sbírky a dary). Ostatními příjmy církve a jejích sborů jsou zápůjčky, příspěvky a dary z církevních zdrojů, účelové zápůjčky, příspěvky, dotace a granty z veřejných rozpočtů, příjmy z pronájmu a podnikání, likvidační zůstatky právnických osob, dědictví a odkazy, další pravidelné a nepravidelné příjmy.

Pro zajištění financování zaměstnanců církve byl zřízen Personální fond, jehož příjmy tvoří pravidelné odvody všech církevních sborů, v nichž jsou povoláni faráři nebo jáhnové, výnosy provozní i investiční části Personálního fondu, výnosy sbírky solidarity sborů, paušální finanční náhrada a příspěvek na podporu činnosti vyplacené ČCE státem podle zákona č. 428/2012 Sb. v rozsahu vymezeném vnitřními předpisy církve.

Právní jednání, která se týkají nemovitostí farních sborů, musejí být podepsána krom představitelů farních sborů také představiteli příslušného seniorátu, jestliže se jedná o

- a) prodej, darování nebo jiný převod vlastnického práva na třetí osobu, zatížení věcným břemenem, zástavním právem nebo jiné omezení vlastnického práva,
- b) pronájem nebo propůjčení nemovitosti na dobu delší než pět let.

Církev působí v oblasti školství, zdravotnictví, sociální a charitativní péče. Doplnkovou výdělečnou činností církve je podnikání podle živnostenského zákona.

Předmět podnikání církve:

- ubytovací činnost,
- hostinská činnost,
- vydavatelská a nakladatelská činnost.

Předmět jiné výdělečné činnosti církve:

- správa vlastního majetku včetně pronájmu nemovitostí.

10. Způsob naložení s likvidačním zůstatkem, který vyplyne z likvidace církve:

Českobratrská církev evangelická může zaniknout pouze spojením nebo sloučením s jinou církví. Rozhodnutí o tomto spojení nebo sloučení na základě usnesení synodu a o otázkách s ním souvisejících je ve výhradní kompetenci generálního sněmu.

11. Práva a povinnosti osob hlásících se k církvi:

Členy Českobratrské církve evangelické, jsou všichni, kdo v ní byli pokřtěni nebo podle jejích vnitřních předpisů do ní přijati. Členství v církvi se pozbývá vystoupením nebo vyloučením. Členství v církvi může být staršovstvem propůjčeno i křesťanům jiného vyznání. K církvi se mohou na základě svobodného rozhodnutí svou správou přičlenit též jiné evangelické sbory. O přijetí rozhoduje a podmínky přičlenění stanoví synod.

Církev poskytuje svým členům duchovenskou a pastýřskou péči, církevní služebnosti a účast na správě církve. Od svých členů žádá, aby pilně četli Písmo svaté, aby setrvali v bratrském obcenství života kolem Slova Božího a svátostí, vychovávali spolu s církví své děti ve víře, společně oslavovali Boha, osvědčovali svou víru životem podle evangelia, v lásce sloužili svým bližním a přispívali též na hmotné potřeby církve. Hlasovací právo mají členové, kteří plní své povinnosti v církvi a jsou starší 18 let. Hlasovací právo nemají ti členové, kterým bylo právoplatně odňato.

Toto znění základního dokumentu bylo synodní radou schváleno dne 7. září 2021.